

PM ANGÅENDE ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING I FORM AV
SCHAKTNINGSÖVERVAKNING INOM RAÅ SIGTUNA 195:1,
SIGTUNA KOMMUN, STOCKHOLMS LÄN, UPPLAND

Administrativa uppgifter

Uppdragsgivare: Svenska kyrkan, Sigtuna

Länsstyrelsens dnr: 43111-28015-2016

Länsstyrelsens beslutsdatum: 2016-07-18

Arkeologikonsult projektnr: 3040

Utförandetid fältarbete: 2016-07-11

Län: Stockholm

Socken: Sigtuna

Kommun: Sigtuna

Projektledare: Josefine Låås

Layout: Mikael Bertheau & Josefine Låås

Fynd: Inga fynd tillvaratogs

INLEDNING

Med anledning av att Sigtuna församling skulle utföra schaktningsarbete inför anläggandet av en tillfällig klockstapel utförde Arkeologikonsult en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning strax utanför Mariakyrkans södra kyrkogårdsmur. Undersökningsområdet utgjordes av

ett cirkelformat schakt som omfattade ca 5 meter i diameter och låg i anslutning till Mariakyrkans kyrkogård. Området låg således invid fornlämning Sigtuna 30:8, som enligt gällande beskrivning i Fornminnesregistret utgörs av klosterområde.

Figur 1. Undersökningsområdet markerat på Fastighetskartan. Norr om markeringen syns Mariakyrkan och St. Olofs ruin. skala 1:6 500.

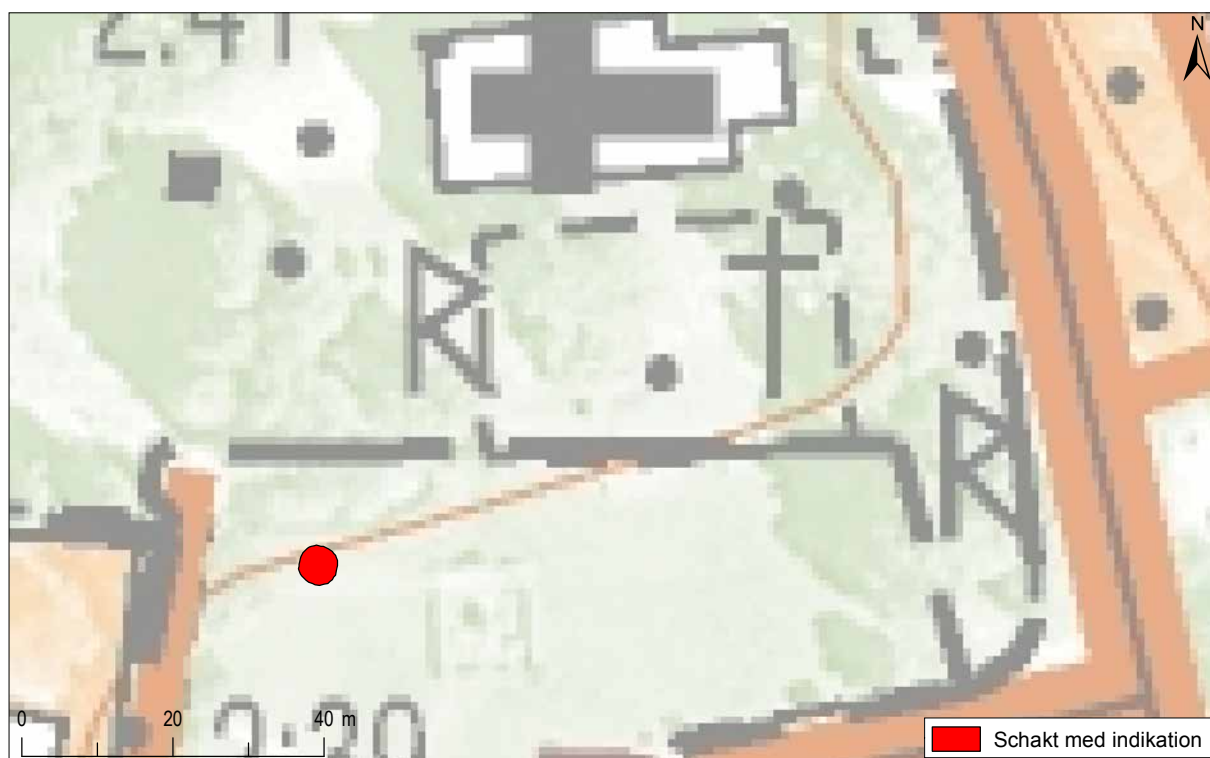
UTFÖRANDE

Fältarbetet utfördes av en arkeolog under en arbetsdag. Ett cirkelformat schakt togs upp delvis genom handgrävning och delvis med hjälp av en bandbu-
ren grävmaskin av mindre storlek, ca 1 ton. Schaktet var ca 5 meter i diameter och 0,4-0,5 meter djupt.

Inmätningarna gjordes med en GPS (Leica System GPS 1200) med en standardavvikelse på 0,02 meter i öppen terräng. Vid fotografering av området och de berörda kontexterna användes en digitalkamera.

Figur 2. Schaktet med Mariakyrkan i bakgrunden. I schaktet syns det raseringslager som framkom i botten. Foto från S.

Figur 3. Schaktet markerat på Fastighetskartan, skala 1:1 000.

RESULTAT

Under torven framkom ett mörkbrunt lager som tolkades som ett omrört utjämningslager. Lagret var ca 0,2-0,3 meter djupt och utgjordes av lerblandad, siltig mylla och innehöll stora bitar av tegelkross och kalkbruk, samt djurben, yngre rödgods, fajans, skaft från kritpipor, spikar, planglas och buteljglas. Även två bearbetade mellanhands-/mellanfotsben från nötboskap påträffades (figur 4), vilken funktion dessa haft är svårtolkat, möjligen har de använts som isläggar.

I lagret framkom även en ansamling med stenar som tolkas som en del i de omrörda massorna för utjämningslager. Majoriteten av stenarna var ca 0,1-0,3 meter stora, med ett fåtal större, upp till ca 0,5 meter.

I botten av schaktet framkom ett raseringslager som utgjordes av brunbeige lera och innehöll rikligt med tegelkross och kalkbruk (figur 2). Lagret är minst 0,1 m djupt och framkom i hela schaktet. Liksom ovanliggande lager framstod detta som omrört. I lag-

ret påträffades djurben, spikar, fajans och keramik skärvor samt glas i form av både plan-, butelj- och dricksglas. Keramiken som påträffades i detta lager utgjordes bland annat av bottendelen till ett krus i proto-stengods med utvändig engobe. Kruset kan dateras till ca 1250-1325 (figur 5). Dessutom hittades en skärva av tidigt stengods (eller mycket fint proto-stengods) från sent 1200-tal eller 1300-talets första hälft.

Sammanfattningsvis framkom vid undersökningen två omrörda lager, vilka har tolkats som ett övre utjämningslager och ett undre raseringslager i botten. Inga anläggningar påträffades, och de fynd som framkom var av mycket blandad karaktär både typ- och dateringsmässigt. De båda högmedeltida krukskärvorna antyder att det undre raseringslagret skulle kunna vara tillkommet under sent 1200-tal eller tidigt 1300-tal, kanske vid tiden kring år 1300.

Inga fynd tillvaratogs. Efter fotografering gallrades fynden ut.

Figur 4. Bearbetat mellanfotsben, möjlig islägg, som påträffades i det omrörda utjämningslager som framkom under torven.

Figur 5. Till vänster syns kruset i proto-stengods och till höger en skärva av tidigt stengods som hittades i det undre raseringslagret.

Rapporter från Arkeologikonsult 2016:3040